

Industri Teknologia I --- EBAZPENAK
Lurrun-makinak eta pneumatika

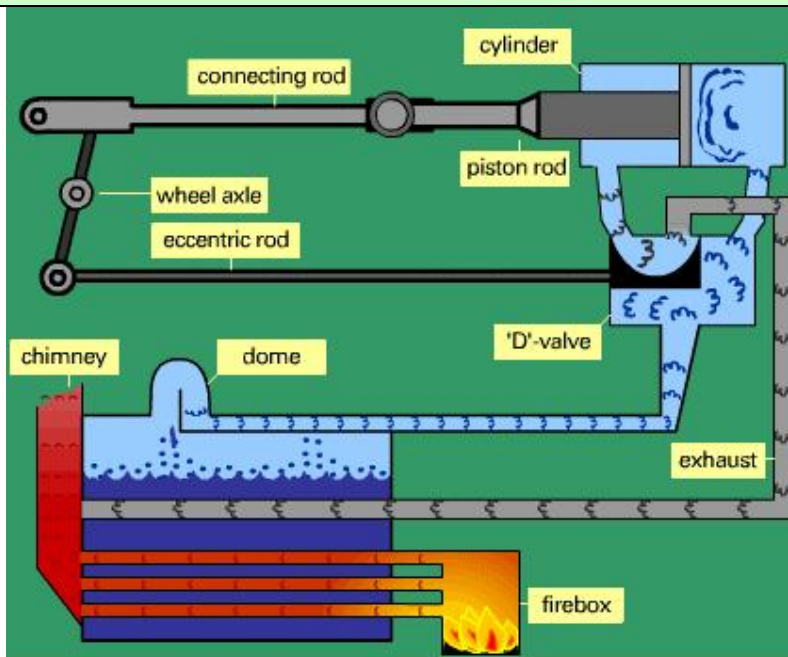
Izena

Kurtsoa

1 Beheko eskemaren laguntzaz, deskribatu Stephenson-en makinaren funtzionamendua.
PUNTUAZIOA: 1 PUNTU

Elementuak:

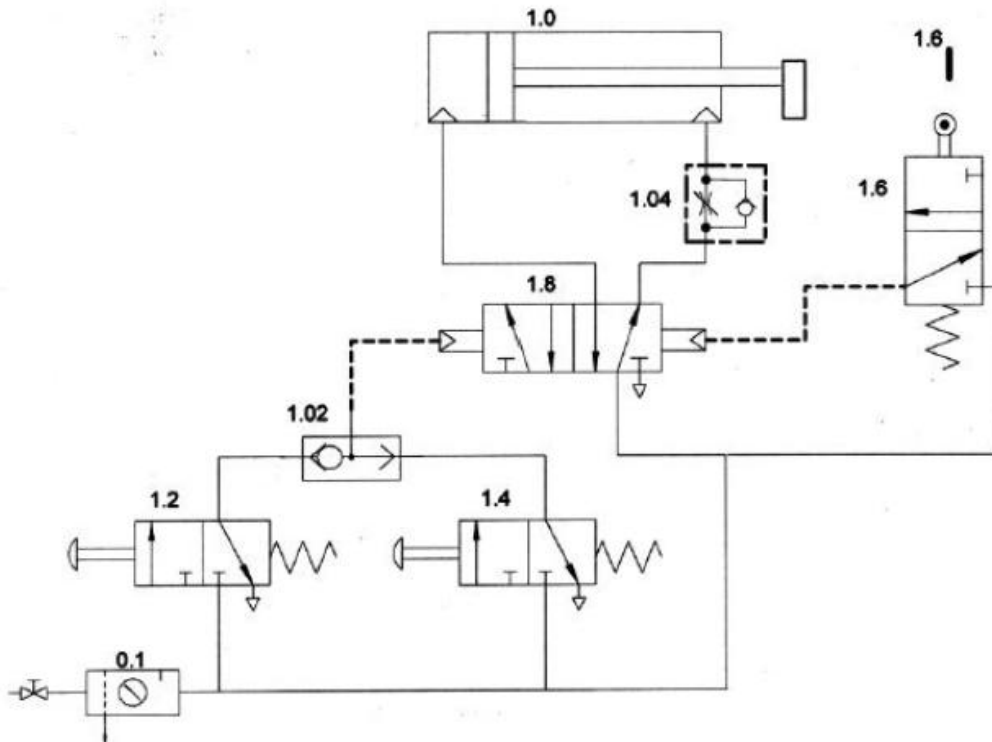
zilindroa (cylinder)
pistoa
biela (connecting rod)
barra eszentrikoa (eccentric rod)
pistoiaren barra (piston rod)
balbula (valve)
tximinia (chimney)
ihesa (exhaust)
kupula (dome)

IDEIA NAGUSIAK, DESKRIBAPENA EGITERAKOAN

- Galdarak ura berotu egiten du eta lurruna sortzen da. Lurrunak mugituko du pistoa eta pistoiak, aldi berean, kurpilari lotutako mekanismoak mugituko ditu
- Irudian agertzen den egoeran, lurruna eskuinetik sartzen da zilindroan, pistoa ezkereruntz bultzatzen du eta beste aldeko lurruna balbula eta ihes-hoditik kanpora doa. Tximinian, konbustioko gasekin bat egiten du kanpoko bidean
- Pistoa ezkerrean mugitzean, mekanismoak balbula eskuineruntz bultzatzen du
- Balbula eskuinean dagoenean, lurruna ezkerretik sartuko da eta pistoa eskuineruntz bultzatuko du. Zilindrokoaren eskuin aldeko gasa ihes-hoditik kanpora doa.
- Ziklo honen ondorioz pistoa ezkereruntz eta eskuineruntz mugitzen da eta berarekin loturiko mekanismoari (kurpila barne) transmitituko dio mugimendua.

- 2 Beheko zirkuitu pneumatikoan, ondokoa adierazi:
- a) Elementu hauen deskribapenak: 1.02; 1.04; 1.2 eta 1.8 (1 PUNTU)
- b) Zirkuituaren funtzionamendua (2 PUNTU)
- PUNTUAZIOA: 3 PUNTU

Elementuen deskribapenak

1.02: "OR" / "EDO" balbula

1.04: Emaria kontrolatzeko balbula

1.2: 3/2 balbula. Agintea: pultsadorea. Itzulera: malgukia.

1.8: 5/2 balbula. Aginte eta itzulera pneumatikoa.

Zirkuituaren funtzionamendua

Hasieran: Aire konprimitua eskuinetik sartzen da. Zurtoina sartuta egongo da.

1.2 edo 1.4 balbula sakatzean: "EDO" balbulatik aire konprimitua pasatzen da eta 5/2 balbularen lan-posizioa aldatu egingo da. Ondorioz, aire konprimitua ezkerretik azkar sartuko da eta zurtoina kanpora aterako da.

Zurtoinak 1.6 balbula jotzean: 1.6 balbularen lan-posizioa aldatu egiten da eta 5/2 balbularen lan-posizioa berriro aldatuko da, hasierako posiziora itzuliz. Ondorioz, aire konprimitua eskuinetik sartuko da pixkanaka eta zurtoina astiro sartuko da barrura.

4 Beheko zilindroaren ezaugarriak kontuan harturik, kalkulatu:
a) emaria (L/ min-tan) (1 PUNTU)
b) potentzia (ZP-tan) (1 PUNTU)
PUNTUAZIOA: 2 PUNTU

DATUAK:

Zilindroaren diametroa: 80 mm

Ibiltartea: 150 mm

Eragiketa: sartu-atera ziklo bakoitza 4 segundutan burutzen du

Aire konprimituaren presioa: 9 atm

Emaria

$$q = \frac{V}{t} = \frac{\pi \frac{(0,8 \text{ dm})^2}{4} 1,5 \text{ dm}}{4 \text{ s}} \frac{60 \text{ s}}{1 \text{ min}} \frac{1 \text{ L}}{1 \text{ dm}^3} = 11,3 \frac{\text{L}}{\text{min}}$$

Potentzia

$$P = p \cdot q = \left((9 \text{ atm} - 1 \text{ atm}) \frac{1,013 \cdot 10^5 \text{ Pa}}{1 \text{ atm}} \right) \left(11,3 \frac{\text{L}}{\text{min}} \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} \frac{1 \text{ m}^3}{1000 \text{ L}} \right) = 152,63 \text{ W}$$

$$P = 152,63 \text{ W} \frac{1 \text{ ZP}}{736 \text{ W}} = 0,207 \text{ ZP}$$